

TUTKIMUKSISTA, KEHITTÄMISESTÄ JA INNOVAATIOISTA TIIVIISTI

YHDENVERTAINEN OSALLISUUS

#työelämäosallisuus #työllistyminen #osallisuus #kehittämishanke

Tiivistelmän kirjoittaja: Marja-Liisa Schiess

Alkuperäinen teksti: Polkuja kohti työelämää – kokemuksia ja malleja vaikeasti työllistyvien ja rikostaustaisten tukemisesta

Polkuja kohti työelämää

Polkuja kohti työelämää -julkaisu kokoaa Valo-Valmennus ry:n ja Kuntoutussäätiön yhteistyössä toteuttaman kehittämishankkeen tuloksia vaikeasti työllistyvien, erityisesti rikos- ja päihdetaustaisten henkilöiden tukemisesta. Hanke toteutui 2024-2026 ja oli Euroopan unionin osarahoittama (ESR+).

Julkaisun perusteella keskeinen haaste liittyy monialaisiin elämäntilanteisiin: työttömyyden taustalla on usein samanaikaisesti mielenterveyden ja päihteiden käytön ongelmia, arjenhallinnan vaikeuksia sekä katkonaisia palvelupolkuja.

Toimintakyvyn vahvistaminen edellyttää pitkäjänteistä, yksilöllistä ja vaiheittaista tukea. Erityisen vaikuttaviksi osoittautuivat rinnalla kulkeva asiakasohjaus, matalan kynnyksen ryhmätoiminta sekä digitaalisia taitoja vahvistava valmennus.

Toimenpide-ehdotukset

1. Vahvistetaan rinnalla kulkevan asiakasohjauksen mallia osana pysyviä palveluja
2. Lisätään matalan kynnyksen ryhmätoimintaa ja vertaistukea erityisesti rikosseuraamusasiakkaille
3. Kehitetään digivertaiskoulutuksia tukemaan arjen digitaitoja ja osallisuutta
4. Otetaan käyttöön osaamismerkit osaamisen tunnistamisen ja näkyväksi tekemisen välineenä

Julkaisun mukaan tehokas tuki rakentuu yhdistämällä yksilöllinen ohjaus, ryhmämuotoinen toiminta ja verkostotyö. Asiakkaiden tilanteet ovat usein monimutkaisia, ja siksi palvelujen tulee olla joustavia ja helposti saavutettavia.

Hankkeessa kehitetty digivertaisvalmennus toi uuden näkökulman työelämävalmiuksien tukemiseen. Vertaisohjaajat voivat tukea muita digitaitojen oppimisessa, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä ja lisää luottamusta omiin taitoihin.

Lisäksi osaamismerkkit auttoivat osallistujia tekemään osaamistaan näkyväksi. Tämä voi tukea siirtymää koulutukseen ja työelämään sekä vahvistaa motivaatiota oppimiseen.

Keskeisimmät tulokset

1. Osallistujien osallisuuden kokemus ja arjenhallinta vahvistuivat
2. Työllistymiseen johtaneet siirtymät olivat vähäisiä, mutta eteneminen tapahtui vaiheittain
3. Ryhmätoiminta ja vertaistuki osoittautuivat toimiviksi menetelmiksi
4. Digivertaisvalmennus lisäsi digitaitoja ja itsevarmuutta

Hankkeen tulokset osoittavat, että vaikka suorat työllistymistulokset jäivät vähäisiksi, osallistujien toimintakyky ja valmiudet edetä kohti työelämää paranivat merkittävästi.

Lisätietoja

Marja-Liisa Schiess

Kuntoutuspalvelujen lähiesihenkilö, Kuntoutussäätiö

marja-liisa.schiess@kuntoutussaatio.fi

Lähteet

Koponen, J. ym. (2026). Polkuja kohti työelämää – kokemuksia ja malleja vaikeasti työllistyvien ja rikostaustaisten tukemisesta. Kuntoutussäätiö.

<https://www.kuntoutussaatio.fi/julkaisut/tki-tiivistelmat>